

Περιεχόμενα

Πρόλογος στην τρίτη έκδοση.....	15
Πρόλογος στη δεύτερη έκδοση	19
Πρόλογος στην πρώτη έκδοση	23
Εισαγωγή	25
Η έννοια της μεθοδολογίας έρευνας.....	25
Οι μέθοδοι έρευνας.....	26

ΜΕΡΟΣ Α' – ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Γενικά για την επιστημονική εργασία

Είδη επιστημονικών δημοσιεύσεων	31
Επιστημονικό περιοδικό	31
Εκδοτικοί οίκοι	33
Η διαδικασία υποβολής σε ένα ακαδημαϊκό περιοδικό	36
Δεοντολογία και σύγκρουση συμφερόντων.....	38
Επιστημονικά συνέδρια	39
Συλλογικά έργα-τόμοι με επιμέλεια από επιτροπή.....	41
Είδη εργασιών σε σχέση με το επίπεδο σπουδών	42
Το άρθρο	42
Πώς συγγράφεται ένα δημοσιεύσιμο άρθρο	45
Πτυχιακή εργασία.....	49
Μεταπτυχιακή εργασία	51
Διδακτορική διατριβή.....	53
Μονογραφία.....	55
Η εύρεση θέματος για μια έρευνα.....	55
Ο ρόλος της επιβλέπουσας καθηγήτριας	57
Κατηγορίες ερευνητικών εργασιών ανάλογα με το αντικείμενο και τη μεθοδολογία.....	58

ΜΕΡΟΣ Β' – Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η βιβλιογραφική έρευνα**

Υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.....	63
Διαθέσιμες πηγές και περιεχόμενα μιας βιβλιοθήκης.....	65
Οργάνωση βιβλιοθηκών.....	66
Online πρόσβαση σε επιστημονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων.....	67
Η αναζήτηση στη βιβλιοθήκη.....	68
Προσφερόμενες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών	71
Διεθνής δανεισμός.....	71
Διαδανεισμός.....	72
Παραγγελία διδακτορικής διατριβής.....	74
Παρατηρήσεις – επισημάνσεις για την αναζήτηση άρθρων περιοδικών	74
Ιδρυματικά αποθετήρια	75
Μερικά παραδείγματα αναζήτησης πηγών μέσω διαδικτύου σε ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Δευτερογενή δεδομένα

Πλεονεκτήματα των δευτερογενών δεδομένων.....	82
Τύποι δευτερογενούς έρευνας.....	84
Πηγές δευτερογενών δεδομένων.....	84
Περιορισμοί της δευτερογενούς έρευνας και των δευτερογενών δεδομένων.....	85
Το περιεχόμενο των δεδομένων.....	86
Δημοσιευμένα δευτερογενή δεδομένα	86
Έρευνες στο διαδίκτυο	87
Ομάδες συζητήσεων και ομάδες ειδικών ενδιαφερόντων στο διαδίκτυο ως πηγές δευτερογενών δεδομένων.....	88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Κάνοντας ποσοτική έρευνα με δομημένο ερωτηματολόγιο

Η έννοια του θεωρητικού μοντέλου	89
Εννοιολόγηση και λειτουργικοποίηση.....	90
Ένα παράδειγμα που θα χρησιμοποιήσουμε παρακάτω	99
Ορίζοντας μεταβλητές και τιμές	102
Είδη ερευνών	105
Μερικές ενδιαφέρουσες μέθοδοι δειγματοληπτικών ερευνών.....	107
Διαδικτυακές δειγματοληπτικές έρευνες	107
Ποιες έρευνες γίνονται στο διαδίκτυο και ποιες όχι.....	109
Ποσοστό απόκρισης	110
Μεροληψία	110

Έχει νόημα η στάθμιση;	110
Ένα παράδειγμα κακής εφαρμογής διαδικτυακής έρευνας	110
Τηλεφωνικές δημοσκοπήσεις	112

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Κατασκευή ερωτηματολογίου

Είδη ερωτηματολογίων	115
Σχεδιασμός δομημένου ερωτηματολογίου	115
Καθορισμός του περιεχομένου των ερωτήσεων	118
Έμπνευση ιδεών (brainstorming)	118
Διερευνητικές προσπάθειες	118
Ομάδες εστίασης	118
Τράπεζες ερωτήσεων – προηγούμενες έρευνες	119
Είδη ερωτήσεων – κλίμακες	119
Στοιχεία ερωτηματολογίου	120
Τύποι ερωτήσεων	120
Οδηγίες για την αποφυγή σφαλμάτων κατά την κατασκευή ερωτήσεων	123
Ο ρόλος του συνεντευκτή	125
Κλίμακες	126
Διχοτομικές κλίμακες	126
Κλίμακες απλής επιλογής	130
Κλίμακες πολλαπλής επιλογής	130
Κλίμακες αξιολόγησης	131
Κλίμακες Likert	133
Κλίμακες τύπου Likert	137
Σημασιολογική διαφοροποίηση	142
Κλίμακες Stapel	144
Επιπλέον τύποι κλιμάκων	146
Γραφικές κλίμακες	146
Κλίμακες σταθερού αθροίσματος	146
Κλίμακες μοναδικού θέματος και συγκριτικές κλίμακες	147
Ευρύτερες διακρίσεις των κλιμάκων	148
Ισόρροπες και μη ισόρροπες κλίμακες	148
Σύνθετες κλίμακες	148
Κλίμακες για τη μέτρηση συμπεριφορικής διάθεσης	149
Θέματα προς επίλυση πριν από την επιλογή κλιμάκων	150

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Αξιοπιστία και εγκυρότητα

Ξεκινώντας με ένα παράδειγμα	153
Αξιοπιστία	156

Η αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας – συνοχής	157
Η συσχέτιση κάθε στοιχείου με το συνολικό σκορ της κλίμακας.....	160
Έλεγχος της μονοδιαστατικότητας.....	161
Η αξιοπιστία ελέγχου-επανελέγχου.....	163
Η αξιοπιστία παράλληλων μορφών.....	164
Η αξιοπιστία συμφωνίας δύο βαθμολογητών	165
Σύνθετη αξιοπιστία	166
Εγκυρότητα	167
Η υποκειμενική εγκυρότητα.....	170
<i>Η φαινομενική εγκυρότητα</i>	170
<i>Η εγκυρότητα περιεχομένου</i>	171
Η εγκυρότητα κριτηρίου	172
<i>Η εγκυρότητα πρόβλεψης</i>	172
<i>Η εγκυρότητα σύμπτωσης – συμφωνίας.....</i>	173
<i>Επαυξητική εγκυρότητα.....</i>	173
<i>Εγκυρότητα σύγκλισης και εγκυρότητα διάκρισης.....</i>	175
Άλλοι τύποι εγκυρότητας	179
<i>Εσωτερική εγκυρότητα.....</i>	179
<i>Εξωτερική εγκυρότητα</i>	180
<i>Η Μέση Εξαγόμενη Διακύμανση.....</i>	181
Η επικύρωση μιας κλίμακας	181

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Δειγματοληψία

Βασικές έννοιες για τη δειγματοληψία.....	185
Δειγματοληψία με πιθανότητα	187
Δύο ζητήματα που παρεξηγούνται σχετικά με τη δειγματοληψία	187
<i>Η έννοια της τυχαιότητας.....</i>	187
<i>Το μέγεθος του δείγματος.....</i>	188
Απλή τυχαία δειγματοληψία.....	188
<i>Επιλογή στοιχείων στην Α.Τ.Δ.</i>	190
<i>Εκτίμηση σφαλμάτων στην Α.Τ.Δ. – Καθορισμός του μεγέθους ενός δείγματος</i>	191
Συστηματική δειγματοληψία	196
Στρωματοποιημένη δειγματοληψία.....	197
Κατά συστάδες δειγματοληψία	198
Πολυεπίπεδη ή πολυσταδιακή δειγματοληψία	199
Στάθμιση	200
Παραδείγματα δειγματοληψίας με πιθανότητα	207
Δειγματοληψία χωρίς πιθανότητα.....	220
Δειγματοληψία ευκολίας ή ευχέρειας.....	220

Δειγματοληψία χιονόμπαλας-χιονοστιβάδας	221
Δειγματοληψία ποσοστώσεων	221
Η περίπτωση έλλειψης τιμών λόγω μη αποκρίσεων	221

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Μέθοδοι στατιστικής ανάλυσης με εφαρμογές στο SPSS

Κωδικοποίηση δεδομένων.....	223
Περίπτωση πολλαπλών απαντήσεων – κλίμακες πολλαπλής επιλογής.....	228
Εισαγωγή των δεδομένων στον ηλεκτρονικό υπολογιστή	230
Στατιστική επεξεργασία	234
Πίνακες συχνότητων	234
Περιγραφικά στατιστικά ποσοτικών μεταβλητών.....	237
Έλεγχοι υποθέσεων	238
Έλεγχος ισότητας μέσων τιμών (T-test)	239
T-test για παρατηρήσεις ανά ζεύγη.....	245
Ο έλεγχος ανάλυσης της διασποράς (ANOVA) με έναν παράγοντα	248
Ο έλεγχος χ^2	254
Ο συντελεστής γραμμικής συσχέτισης r του Pearson.....	260
Ανάλυση γραμμικής παλινδρόμησης.....	266
Η μέθοδος Stepwise	271
Κατασκευή και χρήση δίτιμων βοηθητικών μεταβλητών στην παλινδρόμηση.....	273
Ιεραρχική παλινδρόμηση.....	280
Έλεγχος προϋποθέσεων της παλινδρόμησης.....	283
Ανάλυση Κύριων Συνιστωσών (Principal Components Analysis – PCA)	289

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Μέθοδοι ποιοτικής έρευνας

Γενικά για τις μεθόδους ποιοτικής έρευνας	301
Τα χαρακτηριστικά της ποιοτικής έρευνας	302
Κριτήρια καλής ποιότητας της ποιοτικής έρευνας	313
Εμπιστευσιμότητα.....	313
Φερεγγυότητα.....	314
Μεταβιβασιμότητα	315
Επιβεβαιωσιμότητα	316
Συνοχή.....	317
Τα είδη της ποιοτικής έρευνας	317
Εθνογραφική έρευνα	317
Συμμετοχική παρατήρηση.....	320
Ομάδες εστίασης.....	324
Τα χαρακτηριστικά των ομάδων εστίασης	326
Σχηματισμός μιας ομάδας εστίασης.....	327

Ο ρόλος της συντονίστριας	330
Ο ρόλος της βοηθού συντονίστριας	331
Υποβολή ερωτήσεων	332
Ανάλυση.....	333
Τηλεφωνικές – ηλεκτρονικές ομάδες εστίασης	333
Συνεντεύξεις	334
Η συνέντευξη σε βάθος	335
Χρησιμότητα της συνέντευξης σε βάθος	336
Κάποια χαρακτηριστικά της συνέντευξης σε βάθος	337
Δεοντολογία	337
Ακατάλληλες ερωτήσεις – ευαίσθητα θέματα.....	339
Βήματα της συνέντευξης.....	339
Απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης.....	342
Βήματα στις μεθόδους ανάλυσης.....	343
Κατηγορίες θεμάτων	345
Χρήση εισαγωγικών για έμφαση	346
Χρήση εξειδικευμένου λογισμικού	346
Ανάλυση περιεχομένου.....	347
Ερμηνευτική Φαινομενολογική Ανάλυση	358
Διαχρονική Ερμηνευτική Φαινομενολογική Ανάλυση	366
Δεοντολογικά και ηθικά μελήματα	366
Συγγραφή στην ΕΦΑ	367
Παράδειγμα	367
Αναστοχαστική Θεματική Ανάλυση.....	373
Θεωρητικές παραδοχές.....	375
Ορισμοί	377
Πηγές και ερευνητικά ερωτήματα	378
Μέγεθος δείγματος και αριθμός θεμάτων	380
Η διαδικασία ανάλυσης έξι φάσεων των Braun και Clarke στην ΑΘΑ	381
Σύγκριση με άλλες θεματικές προσεγγίσεις.....	385
Δικτυοεθνογραφία.....	386
Ερευνητική διαδικασία	387
Άλλες πηγές δεδομένων	390
Λεπτομέρειες στην ερευνητική διαδικασία	391
Δεοντολογία	393
Ανάλυση αρχειακού υλικού	393
Μελέτη περίπτωσης.....	396
Υλοποίηση μιας μελέτης περίπτωσης	396
Είδη μελετών περίπτωσης	397

ΜΕΡΟΣ Γ' – Η ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Τα εισαγωγικά στοιχεία στη συγγραφή της εργασίας**

Πώς να ξεκινήσετε το γράψιμο.....	401
Τα τμήματα μιας επιστημονικής εργασίας	403
Η πρώτη σελίδα	403
Ο τίτλος της εργασίας.....	404
Η περίληψη.....	405
<i>Η δομημένη περίληψη</i>	411
Ο πίνακας περιεχομένων	412
Η εισαγωγή.....	414

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Η βιβλιογραφική ανασκόπηση

Το κυρίως μέρος της εργασίας	417
Πώς γίνεται η βιβλιογραφική ανασκόπηση	418
Τρόποι οργάνωσης της παρουσίασης	
της βιβλιογραφικής ανασκόπησης	428
Τύποι βιβλιογραφικών ανασκοπήσεων.....	429
Λογισμικά για τη διαχείριση της βιβλιογραφικής έρευνας.....	433
Πώς γίνονται οι βιβλιογραφικές αναφορές και οι παραπομπές	433
Παραπομπές μέσα στο κείμενο της εργασίας.....	443
Χρήση κατάλληλου λογισμικού για τη βιβλιογραφική σας ανασκόπηση	
– Λογισμικό διαχείρισης αναφορών.....	445

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: Διατύπωση υποθέσεων και μεθοδολογία της έρευνας

Ερευνητικά ερωτήματα και ερευνητικές υποθέσεις	449
Διατύπωση υποθέσεων.....	449
Μεθοδολογία της έρευνας.....	452
Ανεξάρτητη και εξαρτημένη μεταβλητή.....	453
Πιλοτικές έρευνες.....	454

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13: Παρουσίαση αποτελεσμάτων της εργασίας

Πίνακες και σχήματα	455
Οι πίνακες.....	455
<i>Η περίπτωση της κατανομής συχνοτήτων</i>	457
<i>Η περίπτωση της παρουσίασης διαχρονικών δεδομένων</i>	458
<i>Η περίπτωση της παρουσίασης μέσων όρων και τυπικών αποκλίσεων</i>	458
<i>Η περίπτωση της παρουσίασης συντελεστών συσχέτισης</i>	459
<i>Παραδείγματα σχολιασμού πινάκων</i>	460
Τα σχήματα.....	464

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14: Το κλείσιμο της εργασίας

Συζήτηση των αποτελεσμάτων.....	467
Συμπεράσματα της εργασίας.....	469
Βιβλιογραφία (βιβλιογραφικές αναφορές).....	470
Παραρτήματα	470

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15: Η προφορική παρουσίαση

Δεξιότητες παρουσίασης.....	472
Οι ερωτήσεις.....	474
Οργάνωση παρουσίασης	476
Ο διαθέσιμος χρόνος	478
Ανάλυση μετά την παρουσίαση	479
<i>Βιβλιογραφία.....</i>	<i>481</i>